ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо – германської філології
Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

РЕАЛІЗАЦІЯ КАТЕГОРІЇ МОДАЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізації	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Освітньо-професійні програми:	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Обсяг	3 кредити ЄКТС. Загальна кількість годин 90: очна форма навчання: практичні заняття 36 годин, самостійна робота 54 години; заочна форма навчання: практичні заняття 10 годин, самостійна робота 80 години.
Семестр, рік навчання	3 рік навчання 5 семестр (очна форма); 3 рік навчання 5 семестр (заочна форма)
Дні, час, місце	згідно з розкладом занять
Викладач (-і)	Азарова І. І., к. філол. н., доцент, доцент кафедри німецької філології
E–mail	iness.azarova@gmail.com
Робоче місце	Французький бульвар, буд. 24/26. Гуманітарний корпус, 5 поверх, ауд. 154, кафедра німецької філології
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій (з можливістю дистанційної роботи на платформах ZOOM чи Google Meet за попередньою домовленістю)

КОМУНІКАЦІЯ

E-mail, Viber, телефон, ZOOM, Google Meet, очні зустрічі.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни: Предметом вивчення навчальної дисципліни «Реалізація категорії модальності» є основні види категорії модальності.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі): міжпредметні зв'язки навчальної дисципліни «Реалізація категорії модальності» з дисциплінами «Основна іноземна мова (німецька)»; «Лексикологія основної іноземної мови»; «Мовні засоби вираження нереальності» та ін.

Мета курсу: вдосконалення теоретичної лінгвістичної підготовки студентів задля застосуванні теоретичних знань у мовленнєвій практиці.

Завдання дисципліни: інформування студентів про основні особливості реалізації категорії модальності; формування в студентів світогляду щодо основних видів категорії модальності, її засобів та типів, а також представлення феномену модальності як категорії мови та мовлення, що виражає цільову настанову мовця, з її видами та факторами.

Очікувані результати: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен ***знати:*** основні принципи та закономірності при реалізації категорії модальності, різні підходи вітчизняних та зарубіжних граматистів до синтаксичного аналізу зазначених речень; ***вміти:*** орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації для вирішення складних спеціалізованих завдань та практичних проблем в галузі німецької філології, диференціювати основні види модальності та вільно вживати їх як в письмовому, так і в усному діалогічному та монологічному мовленні.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у форматі практичних занять (36 годин очна форма/10 годин заочна форма навчання), організації самостійної роботи студентів (54 години очна форма/80 годин заочна форма навчання).

Методи навчання:

– **словесні:** пояснення, розповідь, бесіда, робота з навчальною літературою;

– **практичні:** самостійні завдання, тренувальні практичні вправи (усні та письмові) рецептивні, репродуктивні та продуктивні, перекладні некомунікативного, умовно-комунікативного та комунікативного видів.

Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Реалізація категорії модальності

Тема 1. Modalität als sprecherbezogene oder pragmatische Kategorie. Modalität im Diskurs. Modalität im Deutschen.

Тема 2. Morphologischer Modus: Indikativ, Imperativ. Verwendung des Begriffs Modalität. Gebrauch von allen Modusformen.

Тема 3. Morphologischer Modus: Konjunktiv, Konditionalis, ihre Funktionen.

Тема 4. Modalausdrücke. Typologie der Modalausdrücke.

Тема 5. Modalverben. Bestimmung der modalen Bedeutung. Gebrauch der Modalverben in richtiger Bedeutung.

Тема 6. Modalähnliche Wörter. Modalpartikeln. Unterschiede zwischen modalähnlichen Wörtern und Modalpartikeln.

Тема 7. Modalwörter. Inhaltliche Gliederung. Arten und Unterschiede zwischen Modalwörtern.

Тема 8. Modalität als sprachliches Grundphänomen. Vermittlung der subjektiven Einstellung des Sprachproduzenten.

Тема 9. Ausdruck der Modalität in verschiedenen Sprachen. Modalität als eine komplexe, zugleich übereinzelsprachliche wie einzelsprachliche Kategorie.

Перелік рекомендованої літератури

Основна

1. Білоус О.М. Практична граматика німецької мови.: Навчальний посібник для ВНЗ. Вінниця: Нова книга, 2013. 576 с.
2. Вербицька Т.Д., Голубенко Л.М., Діденко М.О., Колесниченко Н.Ю. Практичний курс німецької мови для студентів факультетів романо-германської філології та педагогічних ВНЗ: підручник для студентів першого та другого курсів. – 3-тє вид., стереотип. Одеса: Астропринт, 2015. 328с.
3. Gabriele D., Smirnova E. Modalität und Evidentialität. – Trier: Wissenschaftlicher Verlag, 2011. 235 S.
4. Milan C. Modalverben und Modalität. Eine kontrastive Untersuchung Deutsch-Italienisch. – Max Niemeyer Verlag, 2013. 320 S.
5. Klaubunde R. Modalität in der Textgenerierung. In: Inge Pohl (Hrgs.) Sprache – System und Tätigkeit: Semantik und Pragmatik –Schnittstellen. Vol: 59. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag, 2012. 156 S.
6. Scheiner B., Hall K. Deutsch Übungsgrammatik für die Oberstufe aktuell. Hueber, 2019. 368 S.

Додаткова

1. Борзілова К.С. Труднощі при перекладі модальних дієслів // Вісник ЛНУ імені Т. Шевченка. 2011. № 9 (220), Ч. III. С. 5-9.
2. Гришкина В.Б. Відтворення системи “мовець-висловлювання-дійсність” на рівні службових слів німецької та французької мов // Гілея: науковий вісник: зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М.П.

Драгоманова, УАН; голов. ред. В.М. Вашкевич. Київ, 2011. Вип. 46. С. 503-508.
3. Діденко М., Берлінська Л. Німецька мова як друга іноземна. Навчальний посібник. Частина 3. Одеса, 2021. 118 с.
4. Паремська Д. Німецька мова. Практична граматика. Арій, 2015. 352 с.
5. Duden – Deutsches Universalwörterbuch. Das umfassende Bedeutungswörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. Mannheim: Bibliographisches Institut GmbH, 2016. 567 S.
6. Gévaudan P. Sprachliche Modalität zwischen Illokution und Polyphonie. In: D. Jacob, A. Kablitz, B. König, M. Kruse, J. Küpper, Ch. Schmitt, W.-D. Stempel (Hrsg.): Romanistisches Jahrbuch. Sonderdruck, Bd. 61. Berlin: De Gruyter, 2010. S. 31-66.
7. Thurmair M. Konnektoren und (Modal-)Partikeln. In: Deutsche Sprache 46 (1), 2018. S. 37-51.

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль здійснюється з дотриманням вимог об’єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності та всебічності.

– поточний контроль: усне опитування, оцінювання усних відповідей;

– підсумковий контроль: залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль	

Змістовий модуль № 1					Загальна оцінка
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	100
100	100	100	100	100	
Т 6	Т7	Т8	Т9		
100	100	100	100		

Самостійна робота здобувачів.

Самостійна робота забезпечується навчально-методичними матеріалами, які передбачені для вивчення дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, словниками, довідниками тощо. Засвоєний у процесі самостійної роботи навчальний матеріал дисципліни виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Самостійна робота з дисципліни «Реалізація категорії модальності» складається з таких видів роботи: 1) підготовка до аудиторних занять; 2) самостійне опрацювання матеріалу навчальної дисципліни згідно з робочою програмою; 3) підготовка до підсумкового контролю.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Незадовільна оцінка, отримана на практичному занятті, має бути перескладена у час, відведений для консультацій.

Політика щодо академічної доброчесності: дотримання Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Кодекс доступний за посиланням: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання практичної роботи та підсумкового контролю

тощо; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, тести тощо).

Політика щодо відвідування та запізнень: систематичне відвідування лекцій та практичних занять з дисципліни «Реалізація категорії модальності» є обов'язковим, окрім здобувачів вищої освіти із обмеженими можливостями з поважних причин. Відпрацювання пропущених практичних занять передбачено у час, відведений для консультацій. Консультації можуть бути індивідуальними або проводитись для академічної групи. Запізнення на заняття з поважних причин допускається не більше 15 хвилин.

Мобільні пристрої: здобувач може використовувати мобільні пристрої тільки для навчання.

Поведінка в аудиторії: брати активну участь у ході заняття**,** шанобливо ставитися до одногрупників, не вживати слова, які ображають честь і гідність здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу.